

Baština Akademije nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine

**Simpozij Učestalost, dijagnostika i terapija
genitalnog karcinoma u Bosni i Hercegovini,
Sarajevo, 08. 06. 2007.**

Šimić, Srećko; Mehmedbašić, Senad

2007

Akademija nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine

<https://bastina.anubih.ba/handle/123456789/868>

Preuzeto s Baštine Akademije nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine

<https://bastina.anubih.ba/>

AKADEMIJA NAUKA I UMJETNOSTI BOSNE I HERCEGOVINE
АКАДЕМИЈА НАУКА И УМЈЕТНОСТИ БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ
ACADEMY OF SCIENCES AND ARTS OF BOSNIA AND HERZEGOVINA

POSEBNA IZDANJA
KNJIGA CXXV

Odjeljenje medicinskih nauka
Knjiga 34

SIMPOZIJ
UČESTALOST, DIJAGNOSTIKA
I TERAPIJA GENITALNOG KARCINOMA
U BOSNI I HERCEGOVINI

Sarajevo, 08.06.2007.

Uredili

Srećko Šimić
Senad Mehmedbašić

SARAJEVO, 2007.

Zaključci

1. Iskustvo svih učesnika simpozijuma pa i onih najstariji koji ranu citološku i kolposkopsku dijagnostiku cervikalne neoplazije provode u Sarajevu i BiH više od pedeset godina može se svesti na jedan zaključak. Žene iz rizičnih skupina ne dolaze redovno jednom godišnje na ginekološki pregled.

2. U razvijenim zemljama na razne načini tijekom godina ostvaren je taj najvažniji cilj da najmanje jednom godišnje žene dolaze na kontrolne ginekološke preglede (citološki PA, kolposkopski, UZ vaginalna sonda i zaključno klasično, inspekcija i bimanualno pregled) što je rezultiralo sa skoro isčezavanjem kliničkih forni cervikalnog karcinoma, i sa relativno često otkrivanjem početnih formi endometrijalnog i ovarijalnog karcinoma.

3. Izvještaji nedvojbeno govore da je na čitavoj teritoriji BiH ginekološka služba kadrovski i opremom osposobljena, da na vrijeme otkrije početne oblike cervikalne neoplazije i provede sve potrebne dijagnostičke i terapijske procese.

4. S obzirom na nedovoljnu tehničku opremu u pojedinim dijelovima BiH (Ultrazvučni aparati sa vaginalnom sondom) rana dijagnostika endometrijalnih i ovarijalni početnih neoplastičkih formi nije moguća.

5. U našim prilikama kad skoro 20 % ženske populacije nema socijalno osiguranje svi dijagnostički i terapijski postupci kod genitalnog karcinoma trebaju biti besplatni. Terapiju samo nekoliko uznapredovalih oblika karcinoma, osim sa neizvjesnim rezultata liječenja, moraju prepoznati i u Zdravstvenom osiguranju, kao neuporedivo veći novčani trošak, nego za sve ove preventivne procedure.

6. Liječnici obiteljske medicine koji su u pravilu odgovorni za zdravlje svojih osiguranika morali bi energičnije nastojati na jednogodišnjem obaveznom ginekološkom pregledu žena iz rizičnih skupina.

7. Udruženje Ginekologa i perinatologa mora pokrenuti kontakte sa Organizacijama primarne zdravstvene zaštite naročito sa Obiteljskom medicinom kako bi se obezbjedio jednogodišnji dolazak žena iz rizičnih skupina na ginekološki pregled.

8. Udruženje Ginekologa i perinatologije prihvata inicijativu za osnivanjem Inicijativnog Odbora za prevenciju raka grlića materice (Humani papiloma virus HPV) Vakcinacija se već nekoliko godina provodi u razvijenim zemljama. Odbor ove jeseni treba donijeti programe rada za čitavu BiH.

